

Komnoorte suurkogunemine Rakveres

Kohe pärast 21. juuni 1940. Kaasta riigipööret algas Eestimaal kommunistlike noorte organiseerimistöö. Paari kuuga loodi kogu maal Lenini-nimelised noorteühingud.

Nende esimese suurema üritusena toimus 1. septembril Rakveres "kogu maailma töötava rahva ja noorte proletaarlaste revolutsiooniliste jõudude ülevaatuspäev", mida tähistati ka Eestimaa teistes suuremates keskustes.

Rakukesed Rakverre

Kogu maakonnast komandeeriti selleks puhuks Rakverre juba organiseeritud komnoorte rakukesed. 31. augusti õhtul peeti Rakvere teatris suurem koosolek-miiting, mis algas meile seni tundmatute rituaalidega.

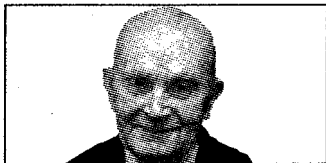
Kõigepealt valiti noorte koosolekule aupresiidium eesotsas Stalini, Molotovi, Vorošilovi jt Kremli juhtidega. Sellele järgnes presiidiumi valimine, kuhu said kohalikud punategelased, kes siis astusid tähtsa näoga lavale, mis dekooreeritud Lenini-Stalini portreede, punaste loosungite ja vanikutega.

Saali kogunenud komnoored nägid seda teatraalsust esimest korda ja jälgisid laval toimuvat ammulisui ja suure uudishimuga.

Esimesena astus kõnepulti maakonna parteisekretär Alfred Stamm ja pidas noortele kõne, milles kutsuti noori "olema valmis väljaastumiseks imperialistliku maailma vastu"! Järgnesid tervitused delegatsioonidelt.

Üksteise järel astusid lavale

Peep Kärp
ajakirjanik

õpilaste, tööliste, maatöörahva ja punaarmee delegatsioonid, et tervitada Virumaa noori. Peeti vastastikuseid tervituskõnesid presiidiumis istunud tegelestega ning lasti seejuures kümneid kordi elada "suurt Stalinit ja teisi punajuhte".

Sundrongkäigud

Järgmisel päeval korraldati rongkäik, millest peale komnoorte sunniti osa võtma ka kõikide linnas asuvate käitiste ja asutuste töötajaid.

Need noored, keda nägime selles rongkäigus ja kelle auks pidustus toimus, polnudki nii rõõmsaimelised.

Tundus, et rongkäigus samuvad noored olid nagu kaotanud noorusliku elurõõmu. Nendest püüti kasvatada tulevasti kommunismiehitajaid.

Rongkäik marssis läbi linna ja peatus staadionil, kus jällegi peeti suur miiting.

Komnoorte organiseerimisele panid Virumaa punased valitsejad suurt rõhku. Igasse valda määrati kompartei voliniku kõrvale ka komnoorte organisaator, kelle esmaülesandeks oli komsomolirakukeste loomine linna ja valla piires tegutsevates koolides.

Nendes koolides, kus seni tegutsesid noorkotkaste, skautide ja teiste noorsooühenduste

organisatsioonid, ei tahetud komsomoli asutamisest midagi kuulda.

Rakvere gümnaasium oli vastaline

Selline olukord tekkis ka Rakvere I Gümnaasiumis, kus õpilaste vastuseisu tõttu ei suudetud kommunistlike noorte rakukest luua.

Probleem lahendati nii, et Jõhvi gümnaasiumist toodi sealne komnoor, IV klassi õpilane Rakvere gümnaasiumi õpilaseks ja kommunistlike noorte organisaatoriks.

Komsomoli astumiseks avaldati isegi ametlikku survet. Suurkommunist Villem Soo ei võtnud maavalitsusse noori ametnikke tööle muidu, kui nõudis neilt komnoorte organisatsiooni astumist.

Kõigis suuremates asutustes loodi kommunistlike noorte rakukesed, mis pidid kujunema "parteilise kaadri taimelavaks".

Komnoorte ideoloogilisel kasvatamisel osutati eriti suurt põlgust kirikute ja usuelu vastu. Tartu Ülikoolis suleti usuteaduse fakulteed.

Religiooni vastu võitlemiseks moodustati Eestimaa kommunistliku partei otsusega ülevabariigiline "Sõjakate ateistide liit".

Varsti pärast seda moodustati ateistide liidu komitee ka Rakveres.

Selle juhatusse määrati parteiinspektor E. Puumann, maavanem J. Jaaska, komnoor A. Green, R. Kivimägi ja usuteaduskonna viimase kursuse lõpetanud J. Lepasaar. Viimast sai ateistliku liikumise tegelik juht Rakveres.